

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

6550

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula la declaració d'impacte ambiental del projecte de l'agrupació fotovoltaica Son Salas I, Son Salas II i Son Salas III, situat en el polígon 7, parcel·les 195 i 232, en el TM de Marratxí, promogut per Ventaja Solar 34 S.L. i Ventaja Solar 25 S.L. (Exp. 122A/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 17 de desembre de 2024, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Vist que en data 19 de desembre de 2024 la Direcció general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental va trametre al promotor la proposta de DIA desfavorable de l'agrupació fotovoltaica Son Salas I, Son Salas II i Son Salas III, atorgant-li un tràmit d'audiència de 10 dies, i que no s'ha rebut resposta del promotor.

RESOLC FORMULAR

La declaració d'impacte ambiental del projecte de l'agrupació fotovoltaica Son Salas I, Son Salas II i Son Salas III, situat en el polígon 7, parcel·les 195 i 232, en el TM de Marratxí, promogut per Ventaja Solar 34 S.L. i Ventaja Solar 25 S.L.

Segons s'estableix a les lletres a) i b) de l'article 13.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, han de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental ordinària els projectes en què així ho exigeixi la normativa bàsica estatal sobre avaluació ambiental, o els projectes que figurin en l'annex 1 d'aquesta llei.

Entre els projectes inclosos en l'annex 1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, el projecte de « *AGRUPACIÓN SOLAR FOTOVOLTAICA CONECTADA A RED. SON SALAS.*», per les seves característiques (24,6 ha, aptitud alta i mitjana), s'inclou al Grup 3. Energia. Punt 12:

« ** Instal·lacions amb una ocupació total de més de 10 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud mitjana del PDS d'energia, excepte les situades en qualsevol classe de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.* »

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Ordinària i ha de seguir la tramitació ambiental establerta al títol II, capítol II, secció 1ª de la Llei 21/2013, de 9 desembre, d'avaluació ambiental. A més, s'han de complir les prescripcions de l'article 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, que li siguin d'aplicació.

Per una altra banda, l'article 36.2 del Decret 33/2015, de 15 de maig, d'aprovació definitiva de la modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears referent a les instal·lacions fotovoltaïques sobre el terreny en zones d'aptitud alta i mitjana en sòl rústic, s'especifica que les instal·lacions de tipus D s'hauran de tramitar en qualsevol cas per via de la declaració d'interès general. No obstant això, es tramitarà la declaració d'interès general via Declaració de Projecte Industrial Estratègic en virtut de la Llei 14/2019, de 29 de març, de projectes industrials estratègics de les Illes Balears.

No s'aporta a la documentació el BOIB de la publicació de l'Acord del Consell de Govern pel qual es declara el projecte industrial d'interès estratègic.

1. Informació del projecte: objecte, ubicació i descripció

El projecte consisteix en una agrupació solar formada pels parcs Son Salas I, Son Salas II i Son Salas III, connectat a la xarxa elèctrica de mitja tensió de la companyia elèctrica Endesa Distribució, situada en dues parcel·les en sòl rústic que limiten amb la carretera Ma-2040 a uns 3,3 km de distància del poble de Santa Maria del Camí i a 1,3 km de distància del centre comercial Mallorca Fashion Outlet.

L'ampliació estarà formada per 60.872 panells solars de 540 Wp de potència unitària (potència instal·lada total de 32.870,88 kWp), per 138 inversors de 215 kW cada un, 6 centres de transformació, 3 Centre de Maniobra i Mesura (CMM), 1 centre de control i per 1 línia

d'evacuació de 15 kV soterrada i connexió sobre la línia de distribució mitjançant traçat soterrani.

La superfície total de les parcel·les és de 464.172m² i l'ocupació poligonal de la planta és de 246.382 m², un 53,08% de la superfície total de la parcel·la. El promotor del projecte és Ventaja Solar 34, S.L. i Ventaja Solar 25, S.L.

El sistema global dels parcs es basa en la transformació del corrent continu generat pels panells solars, en corrent altern (800 V). Aquesta transformació es realitza a través de l'inversor, element que té, a més, altres funcions, realitzar l'acoblament automàtic amb la xarxa i incorporar part de les proteccions requerides per la legislació vigent.

L'energia des dels inversors és enviada als transformadors BT/MT la funció dels quals és elevar la tensió de l'electricitat fins als 15.000 V per al seu transport fins al punt de connexió amb la xarxa de distribució, propietat d'Endesa Distribució, on és íntegrament abocada a la xarxa.

Les instal·lacions en mitja tensió proposades estaran formades pels següents elements:

- Línies de Mitja tensió d'interconnexió dels centres de transformació.
- Centre de maniobra i mesura fotovoltaic (CMM FV).
- Línia general d'interconnexió des dels centres de transformació fins al CMM FV en el Punt de connexió.

Els panells aniran fixats directament sobre estructures d'acer galvanitzat i alumini que estaran clavades al terreny o empenades. Les estructures que suporten els panells aixequen uns 2,8 m. L'estructura estarà degudament sostinguda i ancorada, essent calculada per resistir les preceptives càrregues de vent i neu. Les estructures tenen facilitat en el desmuntatge i desmantellament.

Es disposarà de 14 transformadors en 14 edificis prefabricats de 6,06x2,38x2,585 m de formigó però amb acabats d'acord amb la norma 22 del PTIM. Tres a la zona est i dos a l'oest del parc.

El parc comptarà amb tres Centres de Maniobra i Mesura (CMM FV) integrat dins tres edificis de formigó de 6,08x2,2x2,59 metres, a més d'un Centre de Control situat proper als mateixos. Situat a la zona Oest del parc solar.

El punt de connexió serà únic per als tres parcs, a la subestació Bunyola, i se situa en les coordenades aproximades UTM (FUS 31 ED50) X: 474.575, Y: 4.392.805. La línia discorre per terra des del punt de connexió fins al CMM una distància de 4.786 metres. La línia d'evacuació anirà soterrada uns 4.520 m: el primer tram, en el lateral de la carretera Ma-2040 fins arribar a la rotonda, el segon tram, en el lateral de la carretera Ma-2020 fins arribar a un camí públic i, el darrer tram, soterrat per dos camins públics sense asfaltar i un darrer camí públic asfaltat, fins arribar a la SE de Bunyola. A més, aquesta línia d'evacuació transcorrerà parcialment en el TM de Marratxí i parcialment en el TM de Bunyola. El punt de connexió estarà situat en la SE Bunyola.

2. Elements territorials i ambientals significatius de l'entorn del projecte

- 1.- Segons el PTI de Mallorca, el parc solar fotovoltaic s'ubica en sòl rústic comú, en la categoria de sòl rústic general (SRG).
- 2.- D'acord amb les Normes Subsidiàries de Marratxí aprovades el 12-11-1999, la zona a on es situa el parc fotovoltaic presenten dues qualificacions de sòl rústic protegit: sòl rústic d'interès paisatgístic (SR-IP) i una petita part és sòl rústic forestal (SR-F).
- 3.-En relació amb el paisatge, les parcel·les estan situades en la Unitat del Paisatge UP4- Badia de Palma i Pla de Sant Jordi. En relació amb la valoració paisatgística, les parcel·les estan situades majoritàriament en una zona amb un grau de valoració paisatgística moderat, excepte dues zones situades al nord i a l'est que tenen una valoració paisatgística alta, molt alta i extraordinària.
- D'acord amb el planejament urbanístic, l'àmbit del projecte està situat en una zona qualificada com a sòl rústic protegit per ser un paisatge d'elevat contingut cultural exponent del tradicional equilibri entre l'explotació agropecuària de les terres i els seus recursos i valors naturals i la seva situació, dins el sòl rústic, els confereix un paper fonamental en la suavització de la pressió humana sobre aquestes àrees.
- 4.- Les actuacions projectades no estan afectades per cap espai natural protegit per la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO) ni per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN). Tampoc formen part de Xarxa Natura 2000.
- 5.-En relació amb la topografia, la zona es troba en una àrea amb pendent mitja: 7-8%

- 6.- Amb relació a l'aigua, el projecte es desenvolupa sobre la Massa d'Aigua Subterrània 1814M4 Son Reus que es troba en bon estat quantitatiu i qualitatiu.

La vulnerabilitat a la contaminació d'aqüífers és moderada a quasi tot l'àmbit del projecte, amb excepció d'una part al sud-oest que és alta i una altra al nord-est amb vulnerabilitat baixa. El projecte no es troba en zona inundable o potencialment inundable. Tot i això, al PTI i a l'Atlas de Delimitació de planes geomorfològiques d'inundació Govern de les Illes Balears (2.002), es grafia un ramal o tàlveg dins de la finca

195 que desemboca a una obra de drenatge transversal de la Ma-2040 i posteriorment al torrent de Son Sales. Aquest tàlveg no està representat als plànols de la xarxa hidrogràfica provisional de l'IDEIB.

7.- Dins les parcel·les d'ubicació del projecte es troba una edificació catalogada ("Sinia de Son Sales" clau 169c) i dos jaciments arqueològics (zones 29/1 i 29/2).

8.-El projecte no està afectat per Àrees de Prevenció de Riscos (APRs) d'erosió, esllavissament o inundació. Al sud-oest i est de les parcel·les d'actuació hi trobem zones catalogades com a Zona d'Alt Risc d'Incendi (ZAR).

9.- Segons font de l'IDEIB, apareix la següent **espècie catalogada i amenaçada** a la quadrícula de 5 x 5 amb codi 282 del Bioatles: Milà reial «*Milvus milvus*». I les següents **espècies catalogades no amenaçades**:

Àguila calçada	<i>Hieraaetus pennatus</i>
Cucullada	<i>Galerida theklae</i>
Calàpet	<i>Bufotes balearicus</i>
Sebel·lí	<i>Burhinus oedipnemos</i>
Banyarriquer	<i>Cerambyx cerdo mirbeckii</i>
Dragó	<i>Tarentola mauritanica</i>
Mussol	<i>Otus scops</i>
Tortuga mediterrània	<i>Testudo hermanni</i>
Òliba	<i>Tyto alba alba</i>
Puput	<i>Upupa epops</i>
Llampúgol, Aladern	<i>Rhamnus alaternus</i>

10.- Referent als hàbitats, segons font de l'IDEIB, a les parcel·les hi trobem els següents Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC):

- 6220* (Hàbitat prioritari) Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals, basòfils (Thero-Brachypodietea).
- 5330 Matolls termomediterranis i predesèrtics
- 9540 Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics
- 9340 Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia

Segons indica l'Estudi d'Impacte Ambiental no es veuran afectats per la implantació de les plaques.

3. Resum del procés d'avaluació

3.1.Fase d'informació pública

Consta certificat signat pel cap del Negociat IX del Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica sobre la informació pública «sol·licitud de declaració de projecte industrial estratègic, autorització administrativa prèvia i avaluació d'impacte ambiental ordinària dels parcs fotovoltaics Son Sales I i II de 10.750 kW i 10.750 kW, ubicats al polígon 7 parcel·la 195 de Marratxí i del parc fotovoltaic Son Sales III de 8.170 kW, per un termini de trenta dies, al BOIB núm. 162 de 28 de novembre de 2023 es va realitzar la informació pública del projecte, i a la seu electrònica de l'OS, i als diaris Última Hora i Ara Balears. Se certifica que durant el tràmit d'informació pública **s'han rebut al·legacions del GOB.**

3.2.Consulta a les administracions afectades

D'acord amb l'art. 37 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es va sol·licitar consulta a les següents administracions afectades:

- Direcció Insular d'Urbanisme i Planejament Municipal.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge.
- Agència Balear de l'Aigua i de la Qualitat Ambiental ABAQUA.
- Servei de Gestió del DPH.
- Direcció Insular de Medi Ambient.
- Servei de Carreteres de la Direcció Insular de Mobilitat del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell Insular de Mallorca (CIM).
- Direcció Insular de Patrimoni.
- Direcció General d'Emergències i Interior.

- Departament de Medi Natural.
- DG d'Agricultura.
- Ajuntament de Marratxí.
- Ajuntament de Bunyola.
- Servei de Transport i Distribució d'Energia i Generació.
- Redexis SA.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera.
- RED ELECTRICA ESPAÑA, SAU
- Edistribución Redes Digitales SL.
- GOB

3.3. Informes rebuts

- Informe de ABAQUA de data 28 de novembre de 2023 informant:

«En base a la informació facilitada, els comunicam que dins l'àmbit del sistema general de sanejament i depuració gestionats per ABAQUA no hem detectat cap interferència directa sobre les nostres instal·lacions i canonades.»

- Informedel serveis tècnics d'Abastiment i Dessalació de l'Agència Balear de l'Aigua i la Qualitat Ambiental de data 21 de desembre de 2023 informant:

«el projecte afectarà a les instal·lacions i infraestructures, en matèria d'abastiment i dessalació actuals i també afectarà a les instal·lacions i infraestructures de la nova conducció de 700 mm projectada. Es recomana tenir en compte la nova conducció de 700 mm projectada, i que es tinguin en compte en el projecte executiu diferents seccions més detallades en tot el recorregut, on es reflecteixin les infraestructures, existents i futures, de ABAQUA a més de les altres infraestructures que puguin coincidir amb el recorregut del cable elèctric a 15kV que connecta amb l'instal·lació fotovoltaica de forma que es respectin les condicions tècniques adjuntes.»

- Informe de l'enginyer de l'Ajuntament de Bunyola, signat en data 19/12/2023, que indica: «1) No s'inclou el pressupost corresponent a la part de l'obra que discorre pel T.M. de Bunyola. 2) Al punt 5.3 de la separata es fa referència al T.M. de Santa Margalida, que entenem que no està afectat pel projecte de referència. 3) Les obres que transcorren pel domini públic de la carretera Ma-2020 hauran de comptar amb l'informe favorable de la Direcció Insular d'Infraestructures i Mobilitat del Consell de Mallorca. 4) S'haurà de sol·licitar la corresponent llicència d'obra i abonar les taxes corresponents relatives a la part del projecte que està dins el T.M. de Bunyola»

- Acord Plenari de l'Ajuntament de Marratxí (signat en data de 05 de febrer de 2024): «Punt d'acord

1. L'Ajuntament de Marratxí insta a la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia del Govern de les Illes Balears a denegar la declaració de projecte industrial estratègic als parcs solars Son Sales I, II i III, així com en no autoritzar la seva construcció.

S'acorda el següent:

Sotmès l'assumpte a votació, els senyors assistents acorden per unanimitat aprovar la moció abans transcrita, transformant-se així com a Declaració institucional.»

- Informe de l'enginyera de l'Ajuntament de Marratxí, signat en data 04/01/2024, que conclou: «Segons el planejament municipal vigent, la situació de la instal·lació (planta generadora) no és adequada a la protecció municipal del sol on s'ubica (SR-IP) ni als elements patrimonials i paisatgístics existents a les parcel·les cadastrals afectades.»

- Informe del Servei d'Explotació i Conservació, signat en data de 27 de febrer de 2024, que considera: «...no es preceptiu informar sobre la part de l'agrupació del parc fotovoltaic més enllà d'aquesta distància.

... s'informa desfavorablement la ubicació del CMM, centre de control i CT per ser dins la zona de protecció de la carretera Ma-2040 i hauran de ser reculats.

...Per tant, per a carreteres de dos carrils, tota la canalització soterrada paral·lela a aquesta carretera i interior del parc fotovoltaic, les fites de senyalització i les arquetes hauran de situar-se més enllà de vuit (8) metres de l'aresta exterior de l'explicació i sense afectar al possible talús existent, en cap cas.

...s'informa favorablement ubicar la nova barrera vegetal confrontada amb la carretera més enllà de cinc (5) metres des de l'aresta exterior de l'esplanació. En cap cas perjudicaran a la visibilitat en la carretera ni a la seguretat de la circulació vial.

... Per tant, vista l'escala inadequada del plànol de la línia d'evacuació del projecte presentat, per a carreteres de dos carrils tota la canalització soterrada paral·lela a aquesta carretera, les fites de senyalització i les arquetes hauran de situar-se més enllà de tres (3) metres de l'aresta d'esplanació de la carretera (és l'aresta exterior de l'esplanació) i sense afectar al possible talús existent, en cap cas. En tot cas, haurà d'haver una franja de tres (3) metres mesurada des del final de l'aglomerat, lliure i expedita de qualsevol canalització, i en cas d'existir un altra que impedeixi mantindre aquesta franja de tres (3) metres lliures, la nova canalització objecte d'aquesta sol·licitud haurà de recular-se sempre cap a en fora de la carretera. S'informa desfavorablement el tram que es projecta sota la calçada de la glorieta al PK 5+000 executat amb perforació dirigida per no complir la condició anterior.

...Per tant, com existeix accés al polígon 7 parcel·la 195, s'informa favorablement el seu condicionament amb les següents: a) Atenent a que la distància de parada necessària, per a la velocitat de la carretera Ma-2040 en aquest tram establida en 90 km/h Bunyola, és de 160 metres, s'haurà de desplaçar l'actual accés en compliment d'aquesta distància...

- Informe de la Direcció General d'Emergències i interior, signat en data 28/11/2023, que conclou: « ... segons el previst al Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (Decret 33/2015, 15 de maig) el promotor ha de redactar i implantar el corresponent pla d'autoprotecció front incendis forestals, incorporant les mesures contemplades a l'INFOBAL com són la definició d'accessos, la garantia d'arribada i maniobra de vehicles pesats o la neteja, entre d'altres, i en els termes establerts al mencionat decret.»

- Informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera de la direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, signat en data 12 de desembre de 2023, quant a l'afecció al canvi climàtic i l'atmosfera. Com a conclusions indica: «- El projecte s'alinea amb els objectius establerts a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, en matèria de reduccions emissions de CO₂, producció d'energies renovables i autosuficiència energètica, informen favorablement amb condicionants: «En aquest i en els propers projectes d'aquest tipus cal tenir en compte l'impacte energètic sobre les emissions de la fabricació dels panells fotovoltaics que es volen instal·lar.

- En l'apartat Mesures Ambientals, eliminar les referències a projectes d'instal·lació flotant.

- L'EIA ha de fer referència al PD de residus no perillosos de Mallorca (PDSRNPMA) (Aprovació definitiva juny 2019 BOIB núm.81, 18/06/2019) i al Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics.

- En l'apartat MESURES AMBIENTALS, incloure les següents:

Fase d'Explotació

- Prendre mesures tècniques davant l'augment de temperatura per a la funcionalitat dels equips

Incloure mesures de integració ambiental amb elements de renaturalització...

Fase desmantellament..»

En resposta a les observacions i condicions de l'informe, el promotor crea una segona versió de l'Estudi d'impacte Ambiental signada en data 20/05/2024, l'annex II Estudi Energètic i Vulnerabilitat Climàtica (17/05/2024), annex III Pla de Gestió de Residus (28/05/2024) i annex 4 Pla de Desmantellament (23/05/2024).

- Informe del Servei d'Energies Renovables i Eficiència Energètica, signat en data 28/11/2023, que informa favorablement amb condicionants.

- Informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, signat en data de 12 de gener de 2024 que informa que no hi ha afeccions a cap zona forestal inclosa com a ZAR i fa una sèrie d'observacions: «- Mantenir una separació de com a mínim 30 m de franja amb poca càrrega de combustible vegetal...

- Mantenir en tot moment el soterrament pel lateral de la Carretera Ma2040...»

- Informe de Redexis, signat en data 04/01/2024, que indica: «Una vez revisada la documentación que nos han enviado les trasladamos nuestra conformidad al reconocimiento de proyecto industrial estratégico, autorización administrativa previa y evaluación de impacto ambiental ordinaria de los parques fotovoltaicos SON SALAS I, II y III situados en el término municipal de Marratxí. Así mismo les confirmamos la existencia de afección al gasoducto SONALCU, por la construcción dichos parques fotovoltaicos por donde discurre el gasoducto.

Por nuestra parte manifestamos que la afección ahora planteada quedará resuelta siempre y cuando sean cumplidas las Condiciones Generales y Particulares que, como Anexo, se adjuntan a este escrito...»

- Informe del Servei d'Agricultura (08/04/2024) que conclou: «La classificació del sòl en funció del valor agronòmic de la parcel·la a on està previst situar el parc fotovoltaic és de Nivell II i V –sòls amb un valor agrari alt (25,66 ha) i mitja (2,21 ha) - i la proposta de compensació innovadora exposada no se pot valorar com innovadora. Per tot això, s'informa desfavorablement per a la instal·lació del parc fotovoltaic Son Salas I, II i III ubicat al polígon 7, parcel·les 195 i 232 del municipi de Marratxí.»

- Informe del Servei de Patrimoni del Consell de Mallorca, signat en data 2/11/2023, que indica: «Consultada la base de dades de Patrimoni es fa constar que: - La parcel·la objecte d'intervenció i el projecte fotovoltaic es troba afectat per la delimitació de catàleg municipal del jaciment JA-54 Tanca Nova

- El jaciment de Sa Tanca Nova està recollit a la Carta Arqueològica amb el codi 40/054

Consultada la documentació i per tal de continuar amb la tramitació de l'expedient s'ha de nomenar un tècnic competent en arqueologia que ha de presentar un projecte d'intervenció arqueològica previ a la resolució sobre el projecte de referència. El projecte arqueològic ha de ser autoritzat per la DIPH del Consell de Mallorca. Un cop duta a terme la intervenció, s'hauran de presentar els resultats al Servei de Patrimoni del Consell de Mallorca a fi d'avaluar l'impacte sobre eventuais restes patrimonials, emetre informe i es plantejaran, si s'escau, aquelles modificacions necessàries per garantir la seva conservació.

- Informe, de data 14/02/24, del Servei d'Ordenació del Territori i el Servei d'Urbanisme que conclou: Per tot l'exposat en aquest informe dels serveis jurídics i tècnics d'urbanisme i territori, s'informa favorablement el Projecte l'agrupació fotovoltaica Son Sales I, Son Sales II i Son Sales III, tret que l'ajuntament del TM de Marratxí, en virtut de l'aplicació de l'article 179, estableixi unes limitacions per aquestes actuacions en zones d'interès paisatgístic (IP).

En tot cas;

1) Cal incorporar a la memòria urbanística les qualificacions dels terrenys que determina el planejament vigent del TM de Marratxí i tenir en compte que, en els terrenys de sòl rústic d'interès paisatgístic (SR-IP), el planejament determina que es limitaran i controlaran adequadament totes les actuacions que puguin suposar una transformació del medi (art. 179).

2) S'han de tenir en compte els elements catalogats pel planejament vigent del TM de Marratxí i incloure'ls a l'informe d'incidència arqueològica de l'apartat 15.1 de la memòria justificativa del projecte.

A més, es considera que caldria incloure més mesures correctores per tal de reduir l'impacte paisatgístic de la nova instal·lació de manera més efectiva:

3) Caldria detallar l'amplada de les barreres vegetals projectades que, en aquests tres àmbits, convindria que tinguessin una amplada mínima de 15m, per major efectivitat i per tal de poder alternar diverses fileres d'arbres i arbustives:

- Límit sud i est de la parcel·la 232
- Límit de la parcel·la 195 amb la carretera Ma-2040, en la zona on el terreny està situat al mateix nivell que la carretera.
- Límit nord de la parcel·la 195 que limita amb diverses parcel·les rústiques.

4) Caldria detallar una mida mínima de soca dels garrovers que es plantaran en les barreres vegetals, (orientativament entre 12 i 14 cm), per tal d'assegurar l'efectivitat de la barrera al més aviat possible, tenint en compte el creixement lent dels garrovers així com la visibilitat del parc des de la carretera Ma-2040 i la superfície total del parc.

5) Caldria definir els acabats dels nous vials projectats, tenint en compte que d'acord amb l'Annex F del PDSEIB, no es podran aplicar àrids de cap tipus sobre el terreny, estil grava, per a condicionar-lo.

6) Cal detallar les mides i acabats del centre de control ubicat en el límit de la parcel·la 195 amb la carretera Ma-2040, tenint en compte que haurien de complir les condicions incloses en la Norma 22 del PTIM.

Així mateix es fan les observacions següents:

7) Seria convenient utilitzar espècies vegetals existents en l'entorn proper (pins i ullastres) en la barrera vegetal ubicada en el límit de la parcel·la 195 amb la carretera Ma-2040, per tal de millorar la seva integració paisatgística en l'entorn proper. A més, seria convenient ubicar aquesta barrera al més a prop possible de la carretera, per tal de millorar la seva efectivitat.

8) En relació amb els trams de la línia d'evacuació projectada que transcorren per camins públics, s'haurà de tenir cura del ferm dels camins i amb el soterrament i canalització de les infraestructures s'haurà de vigilar que no afectin la seguretat ni l'estructura dels camins, ni tampoc, tant com sigui possible, les arrels dels arbres confrontants amb el camí. A més, en els trams de camins no asfaltats o pavimentats en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, no poden ser recoberts amb asfalt, ciment, formigó, ni cap altre tècnica similar que impliqui el segellat i la impermeabilització del ferm.

- Al·legacions GOB:

«AL-LEGACIÓ 1 Desestimar el projecte fins que hi hagi una planificació i territorial sobre la ubicació dels parcs fotovoltaics a Mallorca.

Les competències d'ordenació del territori les té el Consell de Mallorca, i és a través del PLA TERRITORIAL INSULAR que s'ha de realitzar l'ordenació dels Parcs Fotovoltaics a Sòl Rústic, i el Consell Insular de Mallorca encara no ho ha realitzat.

1) Que la LLEI 10/2019, DE 22 DE FEBRER, DE CANVI CLIMÀTIC I TRANSICIÓ ENERGÈTICA, al seu Article 45. Ubicació de les instal·lacions, indica: «Les instal·lacions d'energia renovable s'han d'adequar a les normes territorials i urbanístiques i se'ls ha de reconèixer l'ús compatible amb els usos propis del sòl rústic de règim comú. S'ha d'afavorir la implantació d'aquestes instal·lacions a les zones de desenvolupament prioritari.» De la mateixa manera, la Disposició transitòria sisena. Delimitació provisional de zones de desenvolupament prioritari a les illes de Mallorca i Eivissa, indica: "Queda expressament fora d'aquesta delimitació provisional el sòl rústic catalogat com a protegit."

El promotor respon: - La instal·lació fotovoltaica proposada compleix els requisits de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. La parcel·la on es proposa la instal·lació d'aquest Parc Solar Fotovoltaic té una qualificació de Mitja i Alta segons el Pla Director Sectorial d'Energia en vigor.

2) Que l'article 2 de la LLEI 14/2019, DE 29 DE MARÇ, DE PROJECTES INDUSTRIALS ESTRATÈGICS DE LES ILLES BALEARS (BOIB núm. 42, de 2 d'abril de 2019) estableix que: "Aquests projectes tan sols es podran ubicar a sòl classificat com a urbà o urbanitzable sempre que l'activitat del projecte s'inclouï dins els usos permesos o, en cas contrari, que sigui un ús adequat a la ubicació del projecte. En cap cas no s'entendrà com a adequada la ubicació a zones residencials o d'equipaments. Excepcionalment, i tan sols en els supòsits de projectes d'implantació d'energies renovables, es podran ubicar a sòl rústic comú, sempre que no estigui expressament prohibit pel pla territorial insular corresponent.3"

Aquesta Llei, tot i que indiqui «excepcionalment», amb un sol paràgraf trenca el consens i la seguretat jurídica envers el sòl rústic de Mallorca dels darrers 40 anys.

Resposta del promotor: - No és competència del promotor donar resposta a aquesta al·legació.

3) Que la planificació territorial del municipi de Marratxí es regeix per les seves Normes Subsidiàries (BOCAIB Núm. 154 11-12-1999). Aquestes normes classifiquen el sòl del municipi i estableixen usos de cada tipologia de sòl, constituint una norma essencial en vigor aprovada per l'Ajuntament, materialitzant la voluntat del poble en la gestió del seu territori. S'adjunten les esmentades Normes Subsidiàries i un retall de la revista local Pòrtula de 1997 on es constata el procés participatiu del poble en un assumpte cabdal pel municipi.

Resposta del promotor:- Les Normes Subsidiàries del municipi de Marratxí qualifiquen la zona de Son Sales com a Sòl Rústic protegit municipal, Zones d'Interès paisatgístic.

4) Que el citat polígon energètic que es vol projectar a la finca de Son Sales, segons la classificació de les Normes subsidiàries es troba a sòl rústic protegit, concretament a zona ARIP (Àrea Rural d'Interès Paisatgístic). Així ho va determinar el poble de Marratxí l'any 1999, valorant el seu entorn, el conjunt d'ecosistemes existents i els seus valors ambientals, culturals i paisatgístics en un municipi greument afectat (ja el 1999) per un urbanisme extensiu de baixa densitat, així com per albergar grans equipaments comercials fora dels nuclis urbans. S'adjunta representació de la classificació del sòl a Marratxí. Per tant, la conversió d'aquest espai natural en un polígon energètic seria contrària al que estableixen les esmentades normes: "Així, l'Article 156 de les NNSS De Marratxí indica: 1. El Sòl rústic protegit està constituït per les àrees de Sòl rústic, delimitades i qualificades com a tals en el plànol d'ordenació corresponent, que pel paper que compleixen en la conservació de l'equilibri ecològic, per la importància dels seus recursos o pels seus valors paisatgístics i interès natural, han de ser preservats mitjançant l'adopció de mesures de protecció que impedeixin la implantació d'usos no compatibles amb els destins d'aquests sòls. Al mateix temps, es prendran les mesures oportunes que permetin una potenciació i regeneració de la funcionalitat ecològica d'aquests territoris. Al Sòl rústic protegit es distingeixen les següents zones:- Àrees naturals Especial interès (ANEI)- Zones d'interès forestal i ecològic (F)- Zones d'interès paisatgístic (IP)- Zones agrícoles ramaderes protegides(ARP)-Zones Protecció d'alzinar (PA)-Zones de protecció i reserva(PR)"

"Article 179. Zones d'interès paisatgístic (IP) Es consideraran zones d'interès paisatgístic incloses al Sòl rústic protegit les assenyalades com a tals en el plànol d'ordenació corresponent. Són terrenys caracteritzats per un paisatge d'elevat contingut cultural exponent del tradicional equilibri entre l'explotació agropecuària de les terres i els seus recursos i valors naturals. La seva situació, dins el sòl rústic, les confereix un paper fonamental en la suavitació de la pressió humana sobre les àrees esmentades. Es limitaran i controlaran adequadament totes les actuacions que puguin suposar una transformació del medi. Es podrà autoritzar l'ús

d'habitatge unifamiliar a les finques amb una superfície mínima de 7 quarterades i a les finques inscrites en el registre de la propietat abans de dia 10 de juny de 1997 amb una superfície mínima de dues quarterades. 6.-En el cas d'agrupació de finques per a la construcció d'un habitatge la finca resultant haurà de tenir una superfície mínima de 7 quarterades.

En qualsevol cas, el Pla Territorial Insular de Mallorca, en la seva Disposició transitòria quarta - Regles de prevalença sobre possibles qualificacions en sòl rústic (AP), indica: «En cas de dubte o contradicció amb el planejament general municipal sobre la qualificació o la categoria de sòl rústic a què pugui pertànyer en tot o en part una parcel·la, prevaldrà la més restrictiva entre la que resulti dels plànols de delimitació gràfica de les categories de sòl rústic d'aquest Pla territorial i la que pugui resultar d'aquell planejament, fins que aquest s'adapti a l'esmentat instrument d'ordenació territorial.»

Resposta del promotor: - Les Normes Subsidiàries del municipi de Marratxí qualifiquen la zona de Son Sales com a Sòl Rústic protegit municipal, Zones d'Interès paisatgístic i a través d'aquesta qualificació es marquen els condicionants per la realització de certes activitats. En cap cas aquesta zona es pot qualificar com ARIP, figura que es desprèn de la LEN (Llei d'Espais Naturals. Llei 1/1991 de 30 de gener) i que resulten zones d'exclusió per a la construcció de parcs solars fotovoltaics al Pla Sectorial Energètic de les Illes Balears. En aquest cas, el citat pla, considera la zona de Son Sales com d'aptitud alta i mitjana per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaïques.

AL·LEGACIÓ SEGONA

1) Que en addició a tot l'esmentat, a la totalitat d'aquesta zona hi habiten espècies de mamífers i rèptils en Règim de Protecció Especial, com la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni* subespècie *hermanni*) i l'eriqó (*Atelerix algirus*). Aquestes espècies es troben protegides per la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad i la seva presència es pot constatar al Bioatles de la Conselleria de Medi Ambient i Territori. La Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, entre d'altres, indica:

«Artículo 5. Deberes de los poderes públicos. 1. Todos los poderes públicos, en sus respectivos ámbitos competenciales, velarán por la conservación y la utilización racional del patrimonio natural en todo el territorio nacional...

«Artículo 57. Prohibiciones y garantía de conservación para las especies incluidas...

«Artículo 80. Tipificación y clasificación de las infracciones...

«Artículo 2. Principios. f) La prevalencia de la protección ambiental sobre la ordenación territorial y urbanística y los supuestos básicos de dicha prevalencia. g) La precaución en las intervenciones que puedan afectar a espacios naturales o especies silvestres.»

En aquest sentit, la instal·lació d'un polígon energètic en aquesta zona altera greument l'hàbitat d'aquestes espècies protegides, les quals quedaran a l'ombra de les plaques i sense aliment.

Resposta del promotor:- Tal i com queda dit a l'Estudi d'Impacte Ambiental no hi ha destrucció d'hàbitat ja que la presència del Parc Solar fotovoltaic no representa una pèrdua d'hàbitat, ni tan sols una segregació del mateix. Durant la fase d'obres es prenen una sèrie de mesures correctores que faciliten que els impactes a la fauna i a l'hàbitat siguin els menors possibles i es consideren impactes compatibles o moderats. Durant l'explotació del parc l'activitat dins el parc solar és mínima. El manteniment de la vegetació natural gestionada mitjançant la pastura d'ovelles o per mitjans mecànics afavoreix que al parc es creïn les condicions per a que certs mamífers, aus i rèptils puguin emprar la zona per la cerca d'aliments i fins i tot per a la reproducció tal i com s'està comprovant als parcs solars que ja estan en funcionament a altres indrets de les Illes Balears. La prohibició de la utilització de productes químics per a la gestió de la vegetació del parc i la no erradicació de la mateixa afavoreix la recuperació de les capes més superficials del sòl i que la fauna trobi aliment i refugi a l'interior dels mateixos.

AL·LEGACIÓ TERCERA

1) Paral·lelament, l'Estratègia de paisatge del Consell de Mallorca indica: «La necessitat d'una política explícita i coordinada de paisatge per a Mallorca es fonamenta, doncs, en l'existència d'un patrimoni paisatgístic singular, divers i fràgil, que cal preservar, gestionar i valorar. La realitat material del paisatge és, a més, a la base de percepcions socials sobre les quals es construeixen tant la identitat dels habitants de Mallorca, com una part significativa de les imatges que contribueixen a l'atractiu turístic de l'illa». És més que evident l'impacte paisatgístic d'aquest polígon energètic.

En aquest sentit, cal recordar que paisatge i país comparteixen etimologia i que aquest i tots els polígons energètics que s'estan projectant disposaran d'una gran incidència no tan sols en el paisatge, sinó en allò que representa aquest en el subconscient de la majoria de mallorquins que fins fa menys d'un segle vivien del camp: fora vila ja no serà mai més el que era i ho volgüem o no, la nostra identitat cultural prové del camp.

Resposta del promotor:- Tal i com queda indicat a l'annex paisatgístic que se ha realitzat per aquest projecte l'àrea de visualització del parc solar fotovoltaic és mínima. La ubicació del mateix just darrera d'una elevació del terreny fa que sigui pràcticament impossible la seva visualització total. A més, la incorporació d'una mesura correctora tant efectiva com una barrera vegetal dissenyada amb espècies autòctones a la que se l'incorporarà un estrat arbustiu dominat per espècies mel·líferes farà que aquest impacte sigui encara més residual.

AL·LEGACIÓ QUARTA

1) Que l'esmentada zona en concret compta amb un mínim de dos jaciments arqueològics. Alguns d'aquests jaciments apareixen situats a la publicació III Jornades d'Estudis Locals de Marratxí «Els jaciments arqueològics de Marratxí» de Javier Aramburu-Zabala i Vicenç Sastre i Arrom.

Aquests jaciments o zones arqueològiques es troben protegits per la LLEI 12/1998, DE 21 DE DESEMBRE, DEL PATRIMONI HISTÒRIC DE LES ILLES BALEARS, que defineix zona arqueològica com: lloc on hi ha restes materials, mobles i/o immobles, fruit de la intervenció humana, que és susceptible de ser estudiat amb la metodologia arqueològica, tant si es troba en la superfície com si es troba en el subsòl o sota les aigües.

Resposta del promotor:- El disseny del Parc Solar Fotovoltaic Son Sales ha tingut en compte aquests elements patrimonials i arqueològics i cap d'ells queda dins del mateix. A l'Estudi d'Impacte Ambiental s'han establert mesures per a que no es vegin afectats a la fase d'obres. Aquestes mesures s'han inclòs al Pla de Vigilància Ambiental. L'auditor ambiental de l'obra, figura obligatòria a totes les fases del projecte, serà l'encarregat de vigilar que aquestes mesures es duguin a terme i, en cas de que no sigui així, comunicar-ho a l'administració competent per a que pugui prendre les mesures que consideri. Juntament amb el projecte executiu es presentarà un informe arqueològic realitzat per un arqueòleg titulat que serà entregat al servei de patrimoni del Consell Insular tal i com es fa amb tots els projectes d'aquest tipus. Aquest organisme dictarà mesures addicionals si ho considera oportú.

AL·LEGACIÓ CINQUENA

1) Que aquesta finca disposa d'una APR d'incendi i probablement una altra d'inundació i que aquesta circumstància limita els seus usos, sent d'aplicació l'Article 4. Determinacions relatives a la implantació de noves edificacions i usos en determinats terrenys de sòl rústic del DECRET LLEI 9/2020, DE 25 DE MAIG, DE MESURES URGENTS DE PROTECCIÓ DEL TERRITORI DE LES ILLES BALEARS (BOIB núm. 92, de 25 de maig de 2020).»

Resposta del promotor:- La implantació del Parc Solar FV queda fora de l'APR d'incendis i els seus elements essituaran a més de 30 metres del mateix tal i com ha indicat el departament de

La parcel·la de Son Sales on s'instal·la el parc no està afectada per APR d'inundació.

AL·LEGACIÓ complementària

La Instrucció 1/2023 de 18 de Gener de 2023 del director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural per la qual es modifica la Instrucció 2/2021 de 14 de juliol de 2021 del DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural sobre els criteris per emetre informes per a la instal·lació de parcs fotovoltaics en sòl rústic, explicita a l'apartat d'ANTECEDENTS que: “Amb relació als procediments per a la declaració d'interès general o d'utilitat pública dels projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de les fonts d'energies renovables que ocupin més de quatre hectàrees en total, incloses les instal·lacions auxiliars, l'apartat 2 de l'article 118 esmentat preveu que l'administració agrària competent ha d'informar de manera preceptiva i vinculant, sobre les característiques previstes en l'apartat anterior” I a la INSTRUCCIÓ referida a les instal·lacions fotovoltaïques superiors a quatre hectàrees, determina que el projecte ha d'incloure per a la valoració, una Memòria elaborada per un tècnic competent en la matèria que estableixi la classificació del sòl d'acord amb les categories agronòmiques establertes a l'annex 1 d'acord amb el procediment de caracterització dels sòls pel seu valor agronòmic ..., i en cas necessari, el disseny de les mesures de complementarietat o compensatòries per garantir la integració de l'activitat agrària....” En el cas del PROJECTE D'AGRUPACIÓ FOTOVOLTAICA SON SALES I i SON SALES II ubicats al polígon 7, parcel·la 195, i al PF SON SALES III ubicat al polígon 7, parcel·la 232 a MARRATXÍ que va estar a exposició pública fins el 16 de Gener del 2024 i al que ja vàrem plantejar al·legacions en temps i forma, NO S'HA INCLÓS LA MEMÒRIA AGRONÒMICA en el Projecte, tot i que supera amb escreix les quatre hectàrees, i per tant AQUESTA MEMÒRIA NO HA ESTAT A EXPOSICIÓ PÚBLICA.

Hem de dir que tots els projectes d'instal·lacions fotovoltaïques a sòl rústic superiors a quatre hectàrees han presentat la Memòria Agronòmica en el període d'exposició pública, és l'únic cas que no inclou aquesta documentació.

Resposta del promotor:- La memòria agronòmica es va presentar després de l'EIA però es va fer en temps i forma.

Sol·liciten:

1. Que es donin per rebudes aquestes al·legacions i siguin estudiades i incorporades a l'expedient del projecte de l'Agrupació Fotovoltaica SON SALES de MARRATXÍ
2. Que es tinguin en compte les nostres al·legacions i es desestimi el projecte de l'Agrupació Fotovoltaica SON SALES, atès que és necessari una planificació territorial i energètica per ubicar els parcs fotovoltaics a mig i llarg termini (30 anys) a l'illa de Mallorca

4. Integració de l'avaluació

4.1 Alternatives

Les alternatives presentades:

Alternativa 0: La no execució del projecte, es descarta. S'ha decidit projectar el parc fotovoltaic amb l'objectiu de reduir la dependència energètica, aprofitar els recursos de les energies renovables i diversificar les fonts de subministrament incorporant les menys contaminants.

La primera restricció a l'hora de trobar alternatives és la viabilitat tècnica del projecte. A partir d'aquí s'analitzaren alternatives:

Alternativa 1: situada a l'altra banda de la carretera Ma-2040 i un poc més al sud de l'emplaçament seleccionat

Alternativa 2: ubicada dins la mateixa finca de l'agrupació solar FV Son Salas, junt a la carretera Ma-2040. Parcel·la mixta de cereals i fruitals.

Alternativa 3: també junt a la carretera Ma-2040 però al costat oposat i més al nord. A la finca Son Vivot de la Torre. Parcel·la de cultiu de cereals.

Alternativa 4: Agrupació Solar FV Son Salas. Junt a la carretera Ma-2040 a una parcel·la de cultiu de cereals.

S'analitzen alternatives i, en funció de paràmetres com aptitud fotovoltaica, vegetació, paisatge, proximitat a espais protegits i Xarxa Natura 2000 i efecte sinèrgic i evacuació d'energia.

Per determinar quina alternativa té menys afeccions paisatgístiques, s'ha fet una modelització, mitjançant un SIG, de les conques visuals associades per a cada una de les alternatives.

Els resultats són els següents:

	Superfície conca visual (ha)	% visibilitat envoltant 3 km
Alternativa 1	146.475	0,41%
Alternativa 2	336.475	0,95%
Alternativa 3	59.475	0,17%
Alternativa 4	76.950	0,22%

Taula 1

D'acord amb aquest estudi, l'alternativa amb menor impacte paisatgístic és l'**Alternativa 3**.

Proximitat a espais protegits:

- Alternativa 1: 2.260 m al oest d'un ANEI, 2.695 m al sud d'un ARIP i a 2.555 del paratge natural Serra de tramuntana i de la ZEPA Puig de s'Estremera.
- Alternativa 2: 2.060 m al sud d'un ANEI, 1.945 m al sud d'un ARIP i a 1.800 m del paratge natural Serra de tramuntana i de la ZEPA Puig de s'Estremera.
- Alternativa 3: 790 m al sud d'un ANEI, 665 m al sud d'un ARIP i a 503 m del paratge natural Serra de tramuntana i de la ZEPA Puig de s'Estremera.
- Alternativa 4: 1.620 m al sud d'un ANEI, 1.460 m al sud d'un ARIP i a 1.360 m del paratge natural Serra de tramuntana i de la ZEPA Puig de s'Estremera

Segons l'EsIA, l'alternativa més adequada és l'**Alternativa 1**. Tot i això, cap de les alternatives seleccionades provocaria afeccions a cap espai protegit.

Referent a les sinergies s'han calculat les distàncies de cada alternativa a tots els parcs construïts o en projecte en un radi de 6 km. S'han sumat les distàncies i s'ha considerat que la que ha obtingut un valor més elevat és la que menys impacte produeix.

	Valor Distàncies
Alternativa 1	53.687
Alternativa 2	53.551
Alternativa 3	51.255
Alternativa 4	53.577

En el cas de les sinergies, l'alternativa més adequada seria l'**Alternativa 1**. Tot i com es pot veure les diferències entre alternatives no són significatives.

Aptitud Fotovoltaica: Tot i que l'EsIA indica que les 4 alternatives es troben a zones d'aptitud alta d'acord amb el PDSE, s'ha pogut comprovar que l'alternativa 4 (seleccionada pel projecte) té una part en aptitud Mitjana.

Quant a la vegetació:

L'alternativa 1: presenta arbres aïllats i una àrea de vegetació catalogada com a HIC.

L'alternativa 2: és una parcel·la amb cultius mixtes de cereals i ametllers.

L'alternativa 3: s'ubica a una finca amb cultiu d'ametllers i garrovers.

Alternativa 4: són parcel·les que es troben llaurades excepte a la zona Nord que hi trobem garrovers de mida mitjana i gran.

L'EsIA considera l'alternativa 4 com la de menys afeccions.

Els elements que s'han tingut en compte per comparar i escollir la millor alternativa es mostren a la següent taula:

VARIABLES AMBIENTALS	Valoració				Millor Alternativa
	Alternativa 1	Alternativa 2	Alternativa 3	Alternativa 4	
Aptitud FV	0	0	0	0	Igual
Vegetació	3	1	2	0	Alt. 4
Paisatge	2	3	0	1	Alt. 3
Proximitat a espais protegits i XN2000	0	1	3	2	Alt.1
Sinergies amb altres instal·lacions	0	2	3	1	Alt.1
Índex d'Impacte	5	7	8	4	Alt.4

Nota: Valor 0=alternativa en menor Impacte potencial

Valor 3=alternativa amb major Impacte

L'EsIA selecciona l'alternativa del projecte com la millor, tot i que com ja s'ha mencionat anteriorment, molts de paràmetres tenen diferències de distàncies que no són significatives, o són errònies, per tant, no es pot assegurar que l'alternativa escollida sigui la que menys afeccions medi ambientals tengui.

Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

En primer lloc, l'EsIA presenta una identificació i valoració dels impactes ambientals que produirà el projecte sobre l'entorn tant durant la fase de construcció com durant l'explotació i el desmantellament. Per a la identificació i valoració dels impactes ambientals s'ha utilitzat la tècnica de les matrius a partir de la consideració de les seves característiques més significatives, així com de la importància de cada recurs i s'ha estructurat en tres àmbits (medi abiòtic, medi biòtic i medi perceptual i medi socioeconòmic).

A la fase de construcció, s'han identificat les següents activitats productores d'impactes:

- 1) Ubicació i ocupació del terreny. Impacte sobre el renou, els recursos edàfics, hidrologia, la flora, la fauna, medi perceptual i sobre la salut ambiental i qualitat de vida.
- 2) Aclariment i desbrossament del terreny. Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, la flora, la fauna i el paisatge.

- 3) Trànsit de vehicles . Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, hidrologia, la flora, la fauna, medi perceptual i sobre la salut ambiental i qualitat de vida.
- 4) Excavació i moviment de terres. Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, hidrologia, la flora, la fauna i medi perceptual.
- 5) Acopi de materials. Impacte negatiu sobre els recursos edàfics, hidrologia i paisatge.
- 6) Perforació i col·locació de l'estructura de subjecció. Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, hidrologia superficial, sobre la fauna, el medi perceptual i el medi socioeconòmic.
- 7) Col·locació d'estructures prefabricades. Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, el paisatge i el medi socioeconòmic.
- 8) Generació de residus. Impacte sobre la qualitat de l'aire, els recursos edàfics, la hidrologia, fauna, paisatge i medi socioeconòmic.
- 9) Creació de renda i llocs de feina. Impacte el medi socioeconòmic.

Pel que fa a **la fase de funcionament**, les activitats productores d'impactes són les següents:

- 10) Funcionament del parc. Impacte positiu sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, la fauna, el medi perceptual i el medi socioeconòmic.
- 11) Operacions de manteniment. Impacte sobre la qualitat atmosfèrica.
- 12) Generació de residus. Impacte negatiu sobre el sòl, hidrologia, fauna, paisatge i el medi socioeconòmic.
- 13) Consum d'aigua. Impacte sobre la massa d'aigua subterrània i l'economia.
- 14) Creació de renda i llocs de treball. Impacte sobre el medi socioeconòmic.

Durant la fase de desmantellament:

- 15) Retirada de les instal·lacions: Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, hidrologia, la fauna, medi perceptual i el medi socioeconòmic.
- 16) Restauració del medi. Impacte sobre la qualitat de l'aire i el renou, els recursos edàfics, flora ,fauna i medi perceptual.
- 17) Generació de residus. Impacte sobre la qualitat de l'aire, el sòl, hidrologia, fauna, paisatge i medi socioeconòmic.
- 18) Creació de renda i llocs de treball. Impacte sobre el medi socioeconòmic.

Els principals impactes seran els següents:

a) Atmosfera

* Contribució al canvi climàtic: l'annexII «*Estudio energético y vulnerabilidad cambio climático*» presentat conclou que l'extracció i processament del silici, l'energia emprada en la fabricació dels mòduls, el seu transport, l'obra civil de la implantació del parc, el desmantellament, el reciclatge i el balanç d'eliminació dels arbres de la parcel·la equivalen a 12.268,23 t CO₂ equivalents. El parc solar fotovoltaic necessitarà 7 mesos per generar l'energia suficient per recuperar aquestes emissions.

El projecte té un balanç net positiu de 516.259,86 t CO₂eq, que s'evitaran emetre a l'atmosfera, al final de la seva vida útil.

*Emissions de pols: les emissions de pols durant les fases de construcció i desmantellament poden afectar a la vegetació, a la població i a les infraestructures.

*Renous: les emissions de renous a la fase constructiva i de desmantellament poden afectar a la població i a la fauna.

b) Sòl i subsol

La superfície afectada per l'agrupació fotovoltaica és de 246.382 m² .

c) Vegetació i flora

S'afectarà unes 27,87 ha de cultius de cereals i s'eliminaran els arbres de la zona nord, principalment garrovers i ametllers.

d) Hàbitats d'interès comunitari: no hi haurà afecció directa sobre els HIC.

e) Fauna: L'àrea destinada al projecte són terres de conreu de secà, on predominen espècies adaptades a espais oberts. També es poden afectar els quiròpters.

f) Medi socioeconòmic

- Població: les afeccions es produiran sobre els habitatges unifamiliars propers als terrenys del projecte.
- Infraestructures, equipaments i instal·lacions:
 - Degradació del ferm del camí d'accés als parcs provocat pel pas de vehicles i maquinària pesant les possibles vies de comunicació afectades: carretera Ma-2040
 - Realització de rases per tal de soterrar la línia d'interconnexió (des del CMM fins a la SE de Bunyola) que ocuparà una superfície de 4.520 metres.

g) Patrimoni

Dins de la parcel·la es troben els següents elements, especificats al plànol d'ordenació d'Arbres i elements paisatgístics a protegir, jaciments arqueològics i patrimoni històricoartístic a sòl rústic:

- Un grup arbori a protegir
- Una edificació catalogada ("Sínia de Son Sales" clau 169c)
- Dos jaciments arqueològics (zones 29/1 i 29/2)

Per una banda, sembla que la ubicació de la Sínia de Son Sales està dins l'àmbit d'implantació dels panells. Però, per altra banda, el promotor explica que la ubicació real de la sínia es diferent i es mantindrà fora de l'àrea del parc fotovoltaic, encara que no s'han aportat plànols.

h) Paisatge

D'acord amb l'estudi paisatgístic aportat, l'àmbit del projecte té una fragilitat bastant elevada així com també una qualitat visual elevada.

La fragilitat es produeix, entre d'altres factors, per la ubicació de les parcel·les dins la conca visual de camins propers, així com la proximitat a aquests camins (ctra Ma-2040 i altres), a més de la ubicació llunyana de nuclis de població. També es produeix per la manca de vegetació densa en la majoria de les parcel·les. D'acord amb l'estudi aportat en l'àmbit del parc fotovoltaic hi ha dues zones de màxima fragilitat.

A més, l'estudi aportat analitza la conca visual del parc fotovoltaic i el resultat és que la nova instal·lació serà visible des del 7,36% del territori estudiat.

D'acord amb l'anàlisi aportada, el parc tindrà una visibilitat elevada des de l'entorn proper, especialment des de la carretera Ma-2040 i alguns habitatges propers. També tindrà un impacte elevat des del puig de s'Estremera (zona sense concentració d'observadors).

Referent a l'apantallament vegetal, proposen la implantació d'una barrera vegetal a base d'elements arboris (garrovers o similars) i elements arbustius (mata), d'espècies autòctones i de baix requeriment hídric, que assolirà l'alçada de 3 m en un termini màxim de 36 mesos.

D'acord amb l'anàlisi aportat, una vegada implantada la barrera vegetal, la visibilitat es reduirà un 11,5%.

L'estudi també aporta un anàlisi de les sinergies visuals amb altres parcs en un radi de 3 km des de la nova instal·lació. El resultat és que només des del 1,4% del territori estudiat serà visible més d'un parc.

D'acord amb l'informe conjunt emès pel Servei d'Ordenació del Territori i el Servei tècnic d'urbanisme del Consell de Mallorca, referent a la ubicació del parc, «d'acord amb l'anàlisi del plànol de l'estudi de paisatges oberts de Mallorca (Font: Servei d'Ordenació del Territori), queda palès que l'entorn proper del parc està inclòs en una zona de paisatge obert, fet que provoca una major visibilitat de la nova instal·lació des del pla mitjà i llunyà i que dificulta l'efectivitat de les mesures correctores. A més, una vegada analitzat el plànol de visibilitat des de les principals infraestructures de transport terrestre, rutes senderistes i vies verdes

(Font: Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca); queda palès que la zona sud est i sud oest de l'àmbit del parc té una visibilitat elevada des de les principals infraestructures de transport terrestre, especialment des de la carretera Ma-2040.»

Per altre banda, el projecte està ubicat en una zona que d'acord amb el planejament urbanístic vigent està qualificada com a Zones d'interès Paisatgístic (sòl rústic protegit) per tractar-se d'un paisatge d'elevat contingut cultural i, la seva situació, dins sòl rústic, el confereix un paper fonamental en la suavització de la pressió humana.

i) Residus

A l'annex Pla de Gestió de Residus de l'EsIA preveuen la tipologia dels residus tant a la fase de construcció com a la de desmantellament.

Fase de construcció:

Residus	Tones
Fusta	79,55
Cartró	27,94
Plàstic	5,59
Ferro i Acer	6,90
Residus domèstics	47,99
Mescles bituminoses diferents al 13.03.01	33,7376
Terres i Pedres diferents al 17.05.03	1.946,40
TOTAL	167,97

Fase de desmantellament:

Residus	Tones
Panells fotovoltaics de silici	1.984,43
Acumuladors, piles o bateries de Liti	0
Formigó	133,79
Ferro i Acer	1.341,8
Cables diferents al codi 170410	71,18
Residus domèstics	10
TOTAL	3.514,2

j) Incendis

S'identifiquen masses forestals a l'Est i a l'Oest de les instal·lacions, catalogades com a Zona d'Alt Risc d'Incendi (ZAR).

D'acord amb el document del projecte tècnic, és d'aplicació el Reglament de Seguretat contra incendis en establiments industrials, aprovat mitjançant el RD 2267/2004, de 03 de desembre, i les instruccions 14 i 15 del Reglament d'Alta Tensió RD 337/2014, de 09 de maig, d'instal·lacions elèctriques d'interior i exterior respectivament. De l'aplicació d'aquestes, les mesures establertes al projecte serien:

- El parc solar disposarà d'una zona de reculada entre les estructures dels panells solars i la tanca, de 5 metres. Aquesta zona, igual que la resta del parc, es mantindrà permanentment desbrossada, mitjançant mètodes mecànics o animals, i lliure d'elements combustibles, i actuarà com a tallafocs.
- L'accés fins al parc fotovoltaic es fa per un vial amb prou capacitat per poder accedir-hi mitjançant un camió de bombers.
- Els elements elèctrics són intrínsecament segurs, els quadres elèctrics d'intempèrie seran de protecció IP65 o superior i estaran realitzats amb materials autoextingibles, no propagadors de flama, igual que el cablatge emprat.
- Tots els conductors elèctrics es contemplaran sota el compliment de la norma UNE-EN 603321, la qual indica que els conductors no continguin cap compost propagador de flama, amb la norma UNE-EN 60754, la qual indica que el conductor es troba lliure d'halògens, la norma UNE-EN 61034, que indica que hi hagi una baixa emissió de fums i l'UNE-EN 60754-2, que indica una baixa emissió de gasos corrosius.
- A cada centre de transformació, s'ubicarà un dipòsit estanc de recollida de líquid dielèctric, assegurant que no hi hagi cap vessament cap a l'exterior.

Es disposaran sistemes manuals d'extinció (extintors) de CO₂ o pols en sec juntament amb els principals quadres elèctrics, a més d'un extintor d'eficàcia mínima 89B, a una distància màxima de 15 metres, a cadascun dels centres de transformació, de

- la subestació elèctrica i del centre de control.

A l'informe favorable del Departament d'Emergències de 24 d'agost de 2023, s'indicava que «segons el previst al Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears (Decret 33/2015, de 15 de maig) el promotor ha de redactar i implantar el corresponent pla d'autoprotecció front incendis, incorporant les mesures contemplades a l'INFOBAL com són la definició d'accessos, la garantia d'arribada i maniobra de vehicles pesats o la neteja, entre d'altres, i en els termes establerts al mencionat decret».

k) Consums d'energia i aigua

No s'indiquen a l'EsIA els consums d'energia del parc .

Referent al consum d'aigua, d'acord amb l'EsIA es calcula un gast anual de 657.400 litres d'aigua.

l) Agricultura

D'acord amb l'informe emès pel Servei d'Agricultura «D'acord amb l'informe agronòmic presentat la superfície prevista d'ocupació del parc solar fotovoltaic es divideix en 3 zones. La classificació dels sòls resultant en funció del seu valor agronòmic és la següent:

1. zona amb classificació de nivell II i una superfície de 25,66 ha
2. zona amb classificació de nivell V i una superfície de 2,21 ha
3. zona amb classificació de nivell VI i una superfície de 0,51 ha

La superfície total que ocupa cada zona és:

- 1) De nivell II i V: 27,87 ha
- 2) De nivell VI: 0,51 ha»

L'informe conclou: «La classificació del sòl en funció del valor agronòmic de la parcel·la a on està previst situar el parc fotovoltaic és de Nivell II i V –sòls amb un valor agrari alt (25,66 ha) i mitjà (2,21 ha) - i la proposta de compensació innovadora exposada no se pot valorar com innovadora. Per tot això, s'informa **desfavorablement** per a la instal·lació del parc fotovoltaic Son Sales I, II i III ubicat al polígon 7, parcel·les 195 i 232 del municipi de Marratxí.»

Una vegada identificats, es determina quins són significatius i s'avaluen i valoren en funció de diferents atributs en: positiu, compatible, moderat, sever o crític. De la valoració integral del projecte es conclou: la majoria dels impactes són compatibles, alguns de moderats i no ocasiona cap impacte sever o crític.

Una vegada identificats i valorats els impactes, es defineixen una sèrie de mesures correctores i preventives per tal d'evitar o reduir els efectes negatius.

Com a mesures preventives o correctores a l'estudi d'impacte ambiental es proposen:

- Fase de disseny: dimensionament de la superfície d'actuació, minimització de les excavacions i minimització de la incidència paisatgística.
- Fase de construcció: revisió periòdica de vehicles i maquinària, executar les obres en horari diürn, reg periòdic de la zona d'obres i de la vegetació afectada, evitar moviment de terres els dies de vent fort, reutilitzar les terres vegetals en la restauració, trituració de les restes vegetals resultants del desbrossament i utilitzar-les en la restauració, control de zones d'acopi i de la velocitat dels vehicles, correcta gestió de les aigües sanitàries, disposició de la ferralla fora del sòl, mantenir un entorn net, disposar de kits per tractar vessaments, control de les rases per evitar caiguda de la fauna, paralització de l'obra en cas d'alertes meteorològiques, gestió de residus de construcció i demolició, adaptació dels nous elements construïts a l'arquitectura tradicional del municipi, en cas de troballa arqueològica s'actuarà d'acord amb l'establert a la Llei 2/2006, de 10 de març, de reforma de la Llei 12/1998 de patrimoni Històric de les Illes Balears.
- Fase d'explotació: revisions periòdiques dels vehicles i maquinària empleats en les obres de manteniment, acopi de residus sobre làmina impermeable, equips d'extinció, pla d'Autoprotecció, complir amb les mesures de seguretat que marca la llei per una instal·lació fotovoltaica, adequació de les edificacions a la tipologia característica de la zona, tancament cinègic i introducció de caps de refugi per ratapinyades.
- Fase de desmantellament: seran les mateixes que per a a fase de construcció.

4.2 Mesures Compensatòries

La proposta de compensació proposada a l'informe agronòmic, el qual no es troba entre la documentació lliurada per l'Òrgan Substantiu: « una compensació amb la plantació de 9 ha d'olivar en regadiu amb un marc de plantació de 6x7 sense especificar la varietat. La proposta d'innovació, d'acord amb la memòria agronòmica, és incloure sensors de l'estat hídric a tota la parcel·la.

D'acord amb l'informe d'Agricultura « Un cop estudiada aquesta proposta, la realitat agronòmica a l'illa de Mallorca en la que existeixen diverses plantacions d'olivar en regadiu i és habitual incloure en el maneig d'aquestes plantacions diversos tipus de monitoreig de les necessitats hídriques de la plantació, aquest servei no valora com innovació, dins del marc de la nostra realitat agrària, incloure sensors de l'estat hídric de la plantació.»

4.3 Seguiment Ambiental.

Es presenta un Pla de Vigilància Ambiental (PVA) on es detallen els controls i es defineixen els indicadors de compliment a utilitzar per cada una de les fases, no s'indiquen les mesures a adoptar en cas d'incompliment.

4.4 Pressupost

El pressupost destina 37.000 euros al PVA:

- 5.000 € a la fase de construcció, de 5 mesos de durada, visita quincenal del tècnic i l'elaboració d'informes.
- 28.000 € fase de funcionament, duració 25 anys, visita trimestral del tècnic els tres primers anys i després visita anual i elaboració d'informes.
- 4.000 € fase de desmantellament, duració 2 mesos, visita setmanal del tècnic i elaboració d'informes.

4.5 Consideracions tècniques

1. Referent al compliment de les mesures i els condicionants ambientals establerts per a la implantació d'instal·lacions fotovoltaiques tipus D segons l'annex F del Decret 33/2015, revisat l'EsIA, tot i que el projecte assegura que es compleixen amb totes les mesures i condicionants de l'annex F per a instal·lacions fotovoltaiques tipus D, es detecta que **no es compleixen** els següents punts:

- SOL-A01: Dins de l'àmbit del projecte es prioritzarà la localització de les instal·lacions en espais de poc valor ambiental i camps de cultiu amb baixa productivitat.

D'acord amb l'EsIA, es justifica aquest punt perquè el projecte s'ubica en una parcel·la d'aptitud principalment alta. No obstant, la zona d'aptitud fotovoltàica del PDSEIB no comporta que siguin espais de poc valor ambiental o camps de cultiu amb baixa productivitat. Segons s'indica a l'informe emès pel Servei d'Agricultura la superfície prevista d'ocupació del parc solar fotovoltàic es divideix en 3 zones.

La classificació dels sòls resultant en funció del seu valor agronòmic¹ és la següent:

1. zona amb classificació de nivell II (valor agrari alt) i una superfície de 25,66 ha.
2. zona amb classificació de nivell V (bon aprofitament agrari) i una superfície de 2,21 ha.
3. zona amb classificació de nivell VI (aprofitament agrari limitat) i una superfície de 0,51 ha.

Per tant, el parc se situa sobre 27,87 ha de sòl de valor agrari alt o de bon aprofitament agrari, contraria la localització prioritària esmentada en el condicionant SOL-A01.

¹ D'acord amb la Instrucció 1/2023, de 18 de gener de 2023, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural sobre els criteris per emetre informes per a la instal·lació de parcs fotovoltàics en sòl rústic, el projecte d'instal·lacions amb una superfície d'ocupació superior de 4 hectàrees hauran d'incloure una memòria agronòmica elaborada per un tècnic competent que estableixi la classificació del sòl amb unes categories agronòmiques. Al punt 4 d) de la Instrucció indica que l'informe del Servei d'Agricultura tindrà caràcter desfavorable quan les instal·lacions es projecti situar-les en recintes o parcel·les qualificades com a nivell 1, 2, 3, 4 i 5 de la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I.

A més, l'àmbit del projecte està situat en un entorn de parcel·les agrícoles cerealístiques i de conreu de fruiters, de paisatges oberts i, d'acord amb fotografies aèries històriques consultades, es té constància que l'àmbit del projecte ha estat dedicat a plantacions agrícoles des de fa molts d'anys.

A més a més, d'acord amb la documentació aportada en el projecte, les parcel·les objectes de l'informe es destinen actualment al cultiu de cereal, i, d'acord amb el visor del SIGPAC, les parcel·les objecte de l'informe van rebre ajudes agrícoles en la campanya declarativa de 2022 pel cultiu de civada de secà (14,7 ha i 6,21 ha).

- SOL-A08: *Es realitzaran processos de participació ciutadana en el projecte d'implantació d'instal·lacions fotovoltaïques tipus D*

L'EsIA considera que no aplica per tractar-se d'una instal·lació tipus C, contràriament l'enginyer autor del projecte certifica: «El firmante del proyecto CERTIFICA que la instalación está situada sobre el terreno, clasificándose como TIPO D, estando situada en una zona de aptitud MEDIA y ALTA y además sobre suelo rústico». Per tant, i d'acord amb l'article 49 de la Llei 10/2019, 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica i l'Annex F del PDSEIB, la implantació del parc fotovoltaic hauria d'estar condicionada a l'obertura a la participació de la ciutadania d'un mínim d'un 20% de la propietat del projecte. No es té constància de processos de participació ciutadana en el projecte d'implantació de la instal·lació fotovoltaica tot i que són obligatoris per a les instal·lacions fotovoltaïques tipus D. En qualsevol cas, aquesta condició afecta al procediment substantiu, no al procediment ambiental.

- SOL-D02: *Es prendran en consideració les característiques orogràfiques de l'àmbit per a emplaçar la instal·lació allà on es provoqui menys impacte visual i paisatgístic. Es valorarà l'impacte acumulatiu derivat de la instal·lació d'una nova instal·lació fotovoltaica propera o adjacent a una instal·lació preexistent o en tràmit. Es realitzarà una anàlisi d'alternatives de localització i d'avantatges i inconvenients de la possible implantació en terrenys més allunyats de la instal·lació preexistent o en tràmit.*

Com ja s'ha mencionat al punt d'estudi d'alternatives, L'EsIA selecciona l'alternativa del projecte com la millor, tot i que tal com s'ha justificat en el punt d'anàlisi d'alternatives, molts de paràmetres tenen diferències de distàncies que no són significatives, o són errònies; per tant, no es pot assegurar que l'alternativa escollida sigui la que menys afeccions medi ambientals tenguí.

2. Paisatge

Referent al paisatge, el Consell de Mallorca, en l'àmbit de les seves competències en matèria de planificació urbanística i d'altres polítiques sectorials d'incidència paisatgística, va emetre informe indicant «en relació amb la ubicació del parc, d'acord amb l'anàlisi del plànol de l'estudi de paisatges oberts de Mallorca (Font: Servei d'Ordenació del Territori), queda palès que l'entorn proper del parc està inclòs en una zona de paisatge obert, fet que provoca una major visibilitat de la nova instal·lació des del pla mitjà i llunyà i que dificulta l'efectivitat de les mesures correctores.

A més, una vegada analitzat el plànol de visibilitat des de les principals infraestructures de transport terrestre, rutes senderistes i vies verdes (Font: Servei d'Ordenació del Territori del Consell de Mallorca), queda palès que la zona sud est i sud oest de l'àmbit del parc té una visibilitat elevada des de les principals infraestructures de transport terrestre, especialment des de la carretera Ma-2040.»

Per altre banda, el projecte està ubicat en una zona que d'acord amb el planejament urbanístic vigent està qualificada com a Zones d'interès Paisatgístic (sòl rústic protegit)² per tractar-se d'un paisatge d'elevat contingut cultural exponent del tradicional equilibri entre l'explotació agropecuària de les terres i els seus recursos i valors naturals i, la seva situació, dins sòl rústic, el confereix un paper fonamental en la suavització de la pressió humana.

L'informe emès per l'enginyer municipal i l'arquitecta de l'ajuntament de Marratxí conclou «Segons el planejament municipal vigent, la situació de la instal·lació (planta generadora) no és adequada a la protecció municipal del sòl on s'ubica (SR-IP) ni als elements patrimonials i paisatgístics existents a les parcel·les cadastrals afectades.»

Per tant, es tracta d'uns terrenys d'alt valor paisatgístic i interès natural que són altament visibles des de les principals infraestructures de transport terrestre, rutes senderistes i vies verdes i situats a una zona de paisatge obert que dificulta la instauració de mesures preventives que puguin minimitzar la incidència visual del projecte.

² Segons les NNSS vigents (BOIB 154, 11/12/1999), les finques on es projecta la instal·lació estan classificades com a Sòl Rústic Protegit d'Interès Paisatgístic i una part, no afectada pel projecte, com a Sòl Rústic Forestal. D'acord amb les NNSS:

Article 156. Sòl rústic protegit

1. El Sòl rústic protegit està constituït per les àrees de Sòl rústic, delimitades i qualificades com a tals en el plànol d'ordenació corresponent, que pel paper que compleixen en la conservació de l'equilibri ecològic, per la importància dels seus recursos o pels seus valors paisatgístics i interès natural, han de ser preservats mitjançant l'adopció de mesures de protecció que impedeixin la implantació d'usos no compatibles amb els destins d'aquests sòls. Al mateix temps, es prendran les mesures oportunes que permetin una potenciació i regeneració de la funcionalitat ecològica d'aquests territoris.

3. Agricultura

Com ja s'ha mencionat anteriorment la classificació dels sòls resultant en funció del seu valor agronòmic és la següent:

1. zona amb classificació de nivell II (valor agrari alt) i una superfície de 25,66 ha

2. zona amb classificació de nivell V (valor agrari mitjà) i una superfície de 2,21 ha

A més, tal com s'indica a l'informe del Servei d'Agricultura, la proposta de compensació innovadora exposada no se pot valorar com innovadora «se proposa una compensació amb la plantació de 9 ha d'olivera en regadiu amb un marc de plantació de 6x7 sense especificar la varietat. La proposta d'innovació, d'acord amb la memòria agrònica, és incloure sensors de l'estat hídric a tota la parcel·la. Un cop estudiada aquesta proposta, la realitat agrònica a l'illa de Mallorca en la que existeixen diverses plantacions d'olivera en regadiu i és habitual incloure en el maneig d'aquestes plantacions diversos tipus de monitoreig de les necessitats hídriques de la plantació, aquest servei no valora com innovació, dins del marc de la nostra realitat agrària, incloure sensors de l'estat hídric de la plantació.»

4. Patrimoni

En la parcel·la hi ha una sèrie d'elements catalogats, recollits en el catàleg municipal de l'Ajuntament de Marratxí: La Sínia de Son Sales en la zona oest de la parcel·la 195 al costat de la carretera Ma-2040 i dos jaciments en les dues zones elevades amb vegetació situades en el límit sud oest i est dels panells.

Per una banda, sembla que la ubicació de la Sínia de Son Sales està dins l'àmbit d'implantació dels panells. Però, per altre banda, el promotor explica que la ubicació real de la sínia és diferent i es mantindrà fora de l'àrea del parc fotovoltaic, encara que no s'han aportat plànols.

En data de la redacció de la present DIA no s'ha rebut informe de l'administració competent en la matèria, tot i això, l'informe emès per l'ajuntament conclou que «la situació de la instal·lació no és adequada a la protecció municipal del sòl on s'ubica (SR-IP) ni als elements patrimonials i paisatgístics existents a les parcel·les cadastrals afectades.»

5. Normativa

- La Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears

«A l'article 118.1, relatiu al règim d'infraestructures i dotacions en sòl rústic, i els usos atípics, estableix que les administracions públiques han de prioritzar l'ús de terrenys de baixa productivitat agrícola, marginals o degradats, sense valor natural, paisatgístic o edafològic, en la implantació de noves infraestructures i equipaments públics o privats.

- Al punt 2 del mateix article estableix que les instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energies renovables que ocupin més de 4 hectàrees en total s'han d'ubicar preferentment en els terrenys esmentats en l'apartat 1 d'aquest article. A aquest efecte, en els procediments de declaració d'interès general o d'utilitat pública dels projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energies renovables que ocupin més de 4 hectàrees en total, incloent-hi les instal·lacions auxiliars, l'òrgan competent en matèria d'agricultura ha d'informar de manera preceptiva i vinculant sobre les característiques que estableix l'apartat 1 esmentat.»

En aquest sentit, l'informe emès pel Servei d'Agricultura conclou «La classificació del sòl en funció del valor agronòmic de la parcel·la a on està previst situar el parc fotovoltaic és de Nivell II i V –sòls amb un valor agrari alt (25,66 ha) i mitjà (2,21 ha) - i la proposta de compensació innovadora exposada no se pot valorar com innovadora. Per tot això, **s'informa desfavorablement** per a la instal·lació del parc fotovoltaic Son Salas I, II i III ubicat al polígon 7, parcel·les 195 i 232 del municipi de Marratxí.

- La Llei 10/2019, de 22 de febrer, de Canvi Climàtic i Transició Energètica

A l'article 46.2 ens indica que un dels aspectes a considerar per definir les zones de desenvolupament prioritari: «**Article 46. Zones de desenvolupament prioritari**

....

2. Els plans territorials insulars han de definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari així com la tipologia, les dimensions i altres **característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tot considerant els aspectes següents:**

- La suficiència de la font d'energia.
- L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.
- La baixa productivitat o interès agrari de la zona.**
- La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.
- L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.
- La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.**
- Les necessitats energètiques dels municipis afectats.».

En el cas que ens ocupa, tal com indiquen per una banda l'informe de l'òrgan competent en matèria d'agricultura, es tracta d'un terreny en el qual la classificació del sòl té un valor agrari alt (25,66 ha) i mitjà (2,21 ha). Per l'altra, l'informe de l'òrgan competent en polítiques sectorials d'incidència paisatgística, afirma que queda palès que l'entorn proper del parc està inclòs en una zona de paisatge obert, fet que provoca una major visibilitat de la nova instal·lació des del pla mitjà i llunyà i que dificulta l'efectivitat de les mesures correctores i que la zona sud est i sud oest de l'àmbit del parc té una visibilitat elevada des de les principals infraestructures de transport terrestre, especialment des de la carretera Ma-2040; per tant, no compliria amb l'article 46.2 lletra c i f de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de Canvi Climàtic i Transició Energètica.

- Llei 14/2019, de 29 de març, de projectes industrials estratègics de les Illes Balears

D'acord amb l'article 2, apartat 2 :

2. Aquests projectes tan sols es poden ubicar a sòl classificat com a urbà o urbanitzable i sempre que l'activitat del projecte s'inclouï dins els usos permesos o, en cas contrari, que sigui un ús adequat a la ubicació del projecte. En cap cas no s'entendrà com a adequada la ubicació a zones residencials o d'equipaments, amb l'excepció dels projectes d'instal·lació d'infraestructures de potència total de més de 250 kW, i igual o superior a 50 kW en el cas de l'illa de Formentera, per a la recàrrega de vehicles elèctrics.

***Excepcionalment**, i tan sols en els supòsits de projectes d'implantació d'energies renovables i d'instal·lació d'infraestructures de potència total de més de 250 kW, i igual o superior a 50 kW en el cas de l'illa de Formentera, per a la recàrrega de vehicles elèctrics, es poden ubicar a sòl rústic comú, sempre que no estigui expressament prohibit pel pla territorial insular corresponent.*

Segons l'exposat, es considera que la implantació de projectes estratègics d'energies renovables en sòl rústic comú, ha de tenir un caràcter excepcional, és a dir, una excepció de la regla comú que s'aparta de l'ordinari o que ocorre rares vegades. Consultada la pàgina web de la DG d'Energia i Canvi Climàtic corresponent al procediment d'informació pública de projectes, s'observa que la tramitació projectes industrials estratègics relacionats amb la implantació d'energies renovables en sòl rústic comú és un fet comú, usual o freqüent.

Conclusions

Ateses les consideracions tècniques que es resumeixen a continuació:

- 1.- El parc se situa sobre 27,87 ha de sòl de valor agrari alt o de bon aprofitament agrari, a més, l'àmbit del projecte està situat en un entorn de parcel·les agrícoles cerealístiques i de conreu de fruiters, de paisatges oberts i, d'acord amb fotografies aèries històriques consultades, es té constància que l'àmbit del projecte ha estat dedicat a plantacions agrícoles des de fa molts d'anys. A més a més, d'acord amb la documentació aportada en el projecte, les parcel·les objectes de l'informe es destinen actualment al cultiu de cereal, i, d'acord amb el visor del SIGPAC, les parcel·les objecte de l'informe van rebre ajudes agrícoles en la campanya declarativa de 2022 pel cultiu de civada de secà (14,7 ha i 6,21ha). Per tant, aquesta ubicació no es considera ambientalment adequada i, a més, no compleix amb ser una localització prioritària (en espais de poc valor ambiental i camps de cultiu amb baixa productivitat) esmentada en l'annex F del Decret 33/2015 per a les instal·lacions tipus D.
- 2.- Es tracta d'uns terrenys d'alt valor paisatgístic i interès natural que són altament visibles des de les principals infraestructures de transport terrestre, rutes senderistes i vies verdes i, a més, es troben situats a una zona de paisatge obert que dificulta la instauració de mesures preventives que puguin minimitzar la incidència visual del projecte. Per afegiment, es tracta d'un paisatge d'elevat contingut cultural exponent del tradicional equilibri entre l'explotació agropecuària de les terres i els seus recursos i valors naturals i, la seva situació, dins sòl rústic, el confereix un paper fonamental en la suavització de la pressió humana. Per tant, el projecte suposa una afecció al paisatge i la ubicació no es considera adequada.
- 3.- El Servei d'Agricultura va emetre informe desfavorable atès que la proposta de compensació innovadora «*plantació de 9 ha d'oliver en regadiu amb sensors de l'estat hídric a tota la parcel·la*» no és innovadora sinó una pràctica habitual. A més s'ha d'afegir que ambientalment no compensa l'eliminació dels terrenys agraris on es pretén ubicar el PFV (27,87 ha).
- 4.- D'acord amb la documentació aportada i l'informe emès per l'Ajuntament de Marratxí, no es pot assegurar la no afecció als elements patrimonials presents a la parcel·la.
- 5.- La ubicació del projecte i el tipus d'instal·lació no es pot considerar que sigui sobre terrenys de baixa productivitat agrícola, marginals o degradats, sense valor natural, paisatgístic o edafològic, ni tampoc es preservi el paisatge protegit. Tampoc es pot considerar que la ubicació sobre sòl rústic sigui un cas excepcional.

Per tot això,

Primer. Es formula la **declaració d'impacte ambiental desfavorable** del projecte de l'agrupació fotovoltaica Son Salas I, Son Salas II i Son Salas III, situat en el polígon 7, parcel·les 195 i 232, en el TM de Marratxí, promogut per Ventaja Solar 34 S.L. i Ventaja Solar 25 S.L., redactat per Jordi Quer Sopena (enginyer tècnic industrial) i Antoni Bisbal Palou (enginyer industrial) en data d'agost de 2023.

Segon. Es publicarà la present declaració d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental.

Tercer. La declaració d'impacte ambiental no serà objecte de cap recurs, sense perjudici del que, si és el cas, escaigui en via administrativa o judicial davant de l'acte d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 41.4 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 28 de maig de 2025)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

